

Mennesket i hagen

1. Mosebok 2–3

Tidslinjen er 53 gjenfortalte fortellinger fra Bibelen og viser rekkefølgen i Det gamle og Det nye testamentet. Alle fortellingene er oversatt til bokmål, nynorsk, lulesamisk og nordsamisk, og de har illustrasjoner og lydfiler som er åpent tilgjengelig.

Tidslinjen i skolen er en del av Bibelselskapets digitale læringsressurs med undervisningsopplegg tilpasset læreplanverket for grunnskolen. Opplegget har kompetansemål knyttet i hovedsak til fagene KRLE og norsk, men dekker også mål i andre fag der det er bemerket. Bibelfortellingene blir satt inn i en historisk kontekst og brukes som utgangspunkt for å belyse aktuelle temaer. Det er foreslått aktiviteter til hvert opplegg for hvert trinn som kan stimulere til samtale og refleksjon.

MÅLGRUPPE: 5.–7. trinn

TEMA: Etisk refleksjon: Valg

TILKNYTTETE KOMPETANSEMÅL I: KRLE, norsk

LÆRINGSUTBYTTE FOR ELEVENE:

Undervisningsopplegget gir elevene kjennskap til en av urfortellingene fra Det gamle testamentet. Opplegget setter fortellingen inn i en historisk kontekst, med referanse til aktuell tematikk. Elevene øver seg i muntlige ferdigheter som å kunne lytte til, fortelle om, presentere og samtale om faglige emner. Opplegget gir rom for å reflektere og snakke om egne følelser, og om hvordan våre handlinger og valg påvirker oss selv og andre.

UNDERVISNINGSFORLØP STEG FOR STEG:

1. Valg

Du står sammen med en gjeng som baksnakker en annen i klassen.

Du har tre valg for hvordan du skal reagere:

- Bli med og baksnakke.
- Ikke gjøre eller si noe.
- Si at dette ikke er greit, og velge å ta avstand fra baksnakkingen ved å gå.

Hvilke konsekvenser får de ulike alternativene?

Menneskene i fortellingen vi skal høre, fikk et lignende valg. De visste hva som var det gode valget, og hva som var det dårlige. Hva tror dere de valgte?

2. Les eller lytt til fortellingen *Mennesket i hagen*

Tidslinjen: <https://bibel.no/tidslinjen/eden>

3. Vanskelige ord

Samtal i fellesskap om ord i teksten som kan være vanskelige å forstå.
For eksempel: skam, kunnskap, listig, forbannet, forvise.

4. Etisk refleksjon

Et etisk dilemma

Et dilemma er en situasjon der man har flere alternativer, og det er vanskelig å finne et alternativ som er det «rette». I disse situasjonene må man vurdere hva en tenker er den mest riktige løsningen på problemet.

Samtal felles i klassen

- Hvilke valg hadde Adam og Eva i fortellingen, og hvilke konsekvenser kan de ulike valgene få?
- Hvorfor kan dette valget være et dilemma?
- Adam skyldte på Eva, og Eva skyldte på slangen. Hvem hadde ansvaret for det som skjedde?

Aktualisering

Repeter casen fra innledningen.

- Hvilket valg vil være det letteste i denne situasjonen?
- Hvilket valg vil være det beste i denne situasjonen? Og hvem sitt ansvar er det å ta dette valget?

I fortellingen hørte vi at Adam og Eva kunne valgt å ikke spise den forbudte frukten, men de gjorde det likevel. Videre i teksten hørte vi at Adam og Eva skammet seg for det de hadde gjort, så de gjemte seg for Gud.

- Hvordan føler du deg hvis du har tatt et valg du etterpå kjente var feil?

5. Historisk plassering og inn i vår samtid

Fortellingen om syndefallet er en del av urhistorien. Dette er altså en fortelling som ikke regnes med på den historiske tidslinjen, men som likevel hører til i det bibelske fortellingsuniverset.

De første elleve kapitlene av Bibelen kalles for urhistorien. De forteller om skapelsen, syndefallet og konsekvensene av syndefallet. Her finner vi blant annet fortellingene om Adam og Eva, Kain og Abel, Noahs ark og tårnet i Babel.

Fortellingen om Edens hage har gitt forestillinger om det gode livet. Edens hage blir oppfattet som et paradisi. Paradiset er et sted hvor alt er godt. Det blir også brukt som stedsnavn.

Det er mer enn 19 000 som heter Eva i Norge, og over 3 000 som har navnet Adam. Det er en frisørkjede som heter Adam og Eva.

Fortellingen om syndefallet har gitt mange språklige uttrykk. Slangen er et velkjent symbol for noe som lusker i buskene og setter idyllen i fare, gjerne gjennom fristelse. I eventyret om Snehvit kjenner vi igjen den forbudte frukten som et symbol for dødelig ondskap.

Fortellingen tematiserer at nakenhet er knyttet til skam, noe som i større eller mindre grad er tilfellet også i vår samtid. «I Adams drakt» betyr naken. I 2015 ble TV-programmet «Adam søker Eva» sendt i Norge for første gang. Det er en reality-serie med nakne mennesker som dater hverandre.

6. Forslag til aktivitet

- I språkvelgeren oppe til høyre i *Tidslinjen* kan du velge mellom bokmål, nynorsk, nordsamisk og lulesamisk tekst. Sammenlign de ulike oversettelsene av fortellingen.
  - Forstår dere noen av ordene i oversettelsene som ikke er på deres talespråk?
  - Finner dere noen ord som ligner hverandre i alle oversettelsene?

KOMPETANSEMÅL:

KRLE

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- beskrive og presentere noen sentrale rituelle praksiser og etiske normer i kristendom
- utforske og sammenligne tekster og materielle uttrykk som kilder til kunnskap om kulturarv knyttet til kristendom og ulike religions- og livssynstradisjoner
- bruke fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn
- samtale om og formidle etiske ideer fra sentrale skikkelser i religiøse og livssynsbaserte tradisjoner
- utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer (Tilknyttet tverrfaglig tema *Folkehelse og livsmestring* og *Demokrati og medborgerskap*)

NORSK

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold
- lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler (Tilknyttet tverrfaglig tema *Demokrati og medborgerskap*)
- beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål
- sammenligne talespråk i nærmiljøet med andre talespråkvarianter i Norge og med nabospråk

---

Undervisningsforløp av Hilde Stavnem Børud

Tidslinjen i skolen er en del av Bibelselskapets digitale læringsressurs med undervisningsopplegg tilpasset læreplanverket for grunnskolen: <https://bibel.no/bibelen-i-skolen>